

20. december 2011

Kære Mette Frederiksen

Det er med stor interesse, at vi læser om den nye regerings planer om en kursændring i politikken overfor ledige.

Vi ønsker med denne henvendelse at bidrage til overvejelserne om, hvordan den fremtidige indsats skal skues sammen. Vi vil især henlede opmærksomheden på vilkårene for de ledige, som ikke har kvalifikationer til at klare sig på dagens arbejdsmarked, og som heller ikke uden videre kan honorere de krav, der bliver stillet i de ordinære uddannelses tilbud. Det handler for mange om langvarige faglige, helbredsmæssige og sociale problemer, men det kan også dreje sig om mennesker, der har fået benene slået væk under sig på kort tid, f.eks. på grund af depression eller stress.

For denne sammensatte gruppe er der ofte behov for egentlig revalidering i den oprindelige betydning. Der er solid evidens for, at revalidering virker, men kommunerne er gennem de sidste 10 år stort set er holdt op med at bruge dette redskab, fordi den økonomiske incitamentsstruktur ikke har understøttet anvendelsen.

I første omgang handler det imidlertid om at hjælpe den enkelte tilbage på sporet i sit eget og i vores fælles liv. Der er brug for en grundlæggende personlig afklaring og nyorientering, samtidig med at den enkelte opbygger sit mod på at tage livtag med udfordringerne og sin tro på at det kan lykkes, at det nytter noget.

Vi mener derfor, at det er helt afgørende, at der er indgangstrin der passer til den enkelte ledige, også når vedkommende har mere komplekse problemer. Der må gives mulighed, plads og tid til helhedsorienteret og personlig vejledning og til fleksible læringstilbud i forpligtende fællesskaber. Sådanne særligt tilrettelagte vejlednings- og opkvalificeringsforløb gives bl.a. i regi af vores skoleformer, og erfaringerne viser, at disse tilbud hjælper rigtig mange godt videre. Det handler grundlæggende om dannelsesprocesser, der er forudsætningen for, at den enkelte kan tage hånd om sit eget liv og tage del i samfundet.¹

Den incitamentsstruktur, jobcentre og kommuner i dag agerer under, indebærer imidlertid, at der i beskæftigelsesindsatsen er meget stort fokus på virksomhedspraktik og - hvad angår de unge - ordinær uddannelse. Særligt tilrettelagte forløb er derimod nedprioriteret, fordi det er blevet meget dyrere for kommunerne at bruge dette redskab end at overlade de ikke-arbejdsparate ledige til at klare sig selv.

---

¹ Se eks. CASAs nye undersøgelse om Metoder i aktivering af socialt udsatte (nov. 2011).
<http://www.casa-analyse.dk/default.asp?Action=Details&Item=812>

Virksomhedspraktik kan være et virksomt redskab, især for raske korttidsledige, men for ledige med eks. helbreds- og/eller misbrugsproblemer vil praktik ofte være uanvendelig, virkningsløs eller direkte skadelig. Vi har derfor med tilfredshed noteret os, at regeringen vil analysere nytte og konsekvenser af den massive brug af virksomhedspraktik.

Ordinær uddannelse er et must for mange af de svageste ledige, hvis de skal komme med på vognen. Men hvis de uden videre tvinges ind i uddannelsesforløb, som de hverken er motiverede eller kvalificerede til at klare, så falder de fra i stort tal, og der er risiko for, at de helt mister troen på, at det kan lykkes at komme til at klare sig selv - med alt, hvad det indebærer i forhold til den enkeltes sociale og sundhedsmæssige vilkår og i forhold til samfundsøkonomien.

Mindst lige så slemt er det imidlertid, at kommunerne i stigende omfang overlader de svageste til sig selv – især de, der er over 30 år. Gennem de seneste år har kommunerne ellers generelt arbejdet målrettet for at få alle med på vognen, og mange mennesker var for første gang begyndt at tro på, at der også er plads til og brug for dem. Men med ændringerne af refusionsreglerne pr. 1. januar i år er mange af dem blevet sendt hjem til håbløsheden igen, fordi kommunerne ikke længere har råd til de tilbud, de har brug for². Det er en menneskelig tragedie, og det er samfundsøkonomisk uholdbart på længere sigt.

Det nuværende regelsæt er således efter vores opfattelse i mange situationer direkte kontra- produktivt for at finde den rette løsning den enkelte ledige.

Vi skal opfordre til, at der ved en revision af det samlede lov- og regelkompleks etableres en finansiering, der tager hensyn til, at en gruppe af de ledige har behov for kombinerede forløb, hvor de både kan blive afklarede i forhold til arbejde/uddannelse, få lyst til livet og erhverve sig de grundlæggende boglige færdigheder, der er en forudsætning for ordinær uddannelse. Der må være reelle muligheder for at tilrettelægge progressive forløb, der kan sammensættes af en række forskellige tilbud, så det er den enkelte ledige, der er i centrum. Refusionsordninger må ikke fremme kortsigtet kommunal kassetænkning eller "creaming", hvor der ensidigt fokuseres på de stærkeste ledige og resten overlades til deres egen skæbne. Vi har med glæde noteret os, at du selv er meget opmærksom på denne problematik, jf. din kommentar til 6-byernes udspil i Politiken 14. dec.

I sagens natur er det især kontanthjælps- og sygedagpengemodtagere, der har særlige behov, men også blandt dagpengemodtagere er der personer, der i første omgang har mest brug for afklarende og motiverende forløb. Derfor bør sådanne tilbud også være en mulighed, når det drejer sig om 6 ugers selvvalgt uddannelse, ligesom der er behov for øget opmærksomhed på den rolle, som ikke-formelle vejlednings- og opkvalificeringsforløb kan spille for at styrke og udbrede anvendelsen af jobrotation.

---

² Se ugebrevet A4 d. 14.12.2011: Kommuner sparer ved at opgive svage ledige.

http://www.ugebreveta4.dk/2011/201150/Onsdag/kommuner_sparer_ved_at_opgive_svage_ledige.aspx?utm_source=Nyhedsbrev&utm_medium=email&utm_campaign=UgebrevetA4_14-12-2011

Vi skal afslutningsvis opfordre til, at et nyt regelsæt udformes mere enkelt og gennemskueligt end tilfældet er i dag, og at der bliver en langt større grad af sammenhæng mellem beskæftigelses-, arbejdsmarkeds-, social- og uddannelseslovgivningen. Endelig skal vi opfordre til, at indsatsen forankres og finansieres på en sådan måde, at der skabes gode og lige muligheder for, at den enkelte ledige får det tilbud, vedkommende har brug for - uafhængigt af den aktuelle kommunes økonomi.

Vi er i gang med at udarbejde et fælles beskrivelses- og dokumentationsmateriale, der konkretiserer ovenstående tanker. Dette materiale vil vi fremsende til dig i det nye år - i håb om at kunne bidrage til, at også de mennesker, der står sidst i køen, får hjælp til at komme videre med deres liv og bidrage til samfundet efter bedste evne.

Med venlige hilsner

DAGHØJSKOLEFORENINGEN

Randi Jensen, sekretariatsleder,
Gl. Kongevej 39 G
1610 København V
tlf: 333 0666,
E-mail: rj@daghojskoler.dk

John Meinert Jacobsen, forretningsfører,
Teglværksgade 27, 1. sal
2100 København Ø
Tlf.: 41 88 77 75
E-mail: jmj@aof-danmark.dk

Niels Glahn, generalsekretær
Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Nytorv 7
1450 København K
Tlf.: 3336 4032
E-mail: ng@ffd.dk